

47% mediju satura patērētāju pamana kļūdas latviešu valodas lietojumā, daļu sabiedrības satrauc latviešu valodas kvalitāte medijos

Publicēts: 24.01.2023.

Foto: unsplash.com

Lielu daļu sabiedrības satrauc latviešu valodas kvalitāte medijos, tostarp anglicismi, pārāk sarežģīta valoda, daudz svešvārdu, liecina tirgus un sociālo pētījumu aģentūras SIA "Latvijas Fakti" pēc Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes pasūtījuma veiktais kvantitatīvais pētījums "Latviešu valodas lietojums un kvalitāte elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos un interneta vietnēs".

Aptaujas rezultāti liecina, ka atzinīgāk tiek novērtēts latviešu valodas lietojums un kvalitāte sabiedriskajos medijos. Valodas lietojumu televīzijas programmā "LTV1" 10 punktu skalā ar kādu no divām augstākajām vērtējuma atzīmēm (9 vai 10 punkti) novērtēja 41 % aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Valodas lietojumu programmā "LTV7" ar kādu no divām augstākajām vērtējuma atzīmēm novērtēja 33 % respondentu.

Valodas lietojumu radio programmā "Latvijas Radio 1" ar kādu no divām augstākajām vērtējuma atzīmēm novērtēja 37 % aptaujāto. Nākamās vietas pozitīvāk vērtēto radio programmu sarakstā ieņem "Latvijas Radio 3 – Klasika" (vidējais vērtējums 8,5 punkti) un "Latvijas Radio 2" (8,4 punkti).

Nākamās vietas augstāk novērtēto televīzijas programmu sarakstā aiz sabiedriskās televīzijas pēc tā, cik medijā lietotā latviešu valoda ir literāri un gramatiski pareiza, ir programma "TV3", kam vidējais vērtējums 10 punktu skalā ir 7,7 punkti, "TV 24" - 7,5 punkti, "TV3 Life" - 7,5 punkti.

Nākamās vietas augstāk novērtēto radio programmu sarakstā aiz sabiedriskā radio ieņem "Radio Skonto" ar 8,1 punktu un "Radio SWH" ar 7,9 punktiem.

Vairākums aptaujāto Latvijas iedzīvotāju pēdējā gada laikā ir saskārušies ar nepareizu latviešu valodas lietojumu mediju saturā. Biežāka saskarsmes pieredze bijusi ar anglicismiem – tos kopumā atzīmējuši 72%, ļoti vai diezgan bieži tos pamanījuši 46% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Ar sarežģītu valodu un pārāk daudz svešvārdiem saskāries 61%, ļoti vai diezgan bieži to pamanījuši 29 % aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Kā negatīvi piemēri biežāk tika minēti ziņu raidījumi.

47% aptaujas dalībnieku atzina, ka, lietojot medijus, viņi pamana kļūdas latviešu valodas lietojumā, un viņiem tas nepatīk. 46% piekrita apgalvojumam, ka ir svarīgi izskaust svešvārdus, neveiklus tulkojumus un netipiskas teikumu konstrukcijas Latvijā radītajā mediju saturā.

Pētījuma dati rāda, ka interneta medijos latviešu valodas kvalitāte kopumā novērtēta zemāk nekā elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Salīdzinoši viskritiskāk novērtēts latviešu valodas lietojums portālā Jauns.lv (vidēji 6,5 punkti). Apgalvojumam "Valodas stila kļūdas ir pieļaujamas interneta vietnēs, bet ne televīzijā un radio" nepiekrīt un drīzāk nepiekrīt 40 % aptaujāto.

Aptaujā arī noskaidrots, ka, skatoties filmas un seriālus svešvalodā, priekšroku valodas celiņam latviešu valodā dod 42%, savukārt priekšroku subtitriem dod 37% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Turklāt, jo gados jaunāki ir respondenti, jo biežāk izvēle ir par labu subtitriem, savukārt gados vecāki aptaujātie biežāk priekšroku dod valodas celiņam.

Ar pētījumu aicinām iepazīties [šeit](#)

<https://www.neplp.lv/lv/jaunums/47-mediju-satura-pateretaju-pamana-kludas-latviesu-valodas-lietojuma-dalu-sabiedribas-satrauc-latviesu-valodas-kvalitate-medijos>